

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3274

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de terugkeer en de gevaren van de wolf in Nederland* (ingezonden 14 juli 2023).

Mededeling van Minister **Van der Wal-Zeggelink** (Natuur en Stikstof) (ontvangen 21 juli 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de onderzoeken van Bij12?¹

Vraag 2

Bent u bekend met het onderzoek van Natuurmonumenten?²

Vraag 3

Bent u, in het licht van recente gebeurtenissen waarbij een wolf een agrarische ondernemer aanviel³, bereid om de wolf in Nederland nu wel aan te merken als een probleemdier en een bedreiging voor onze leefomgeving?

Vraag 4

Bent u bereid om een onafhankelijke, deskundige partij te laten oordelen over aanvallen door de wolf en kunt u reflecteren op het feit dat er ondanks preventiemaatregelen herhaaldelijk aanvallen blijven plaatsvinden, recent dus zelfs tegen een mens? Wat vindt u van de stelling van Bij12, dat de preventiemaatregelen door ondernemers en burgers niet voldoende en/of adequaat genoeg worden genomen? Is het niet zo dat er simpelweg geen maatregelen zijn die volstaan, zonder dat de leefomgeving van mensen en de bedrijfsvoering van bijvoorbeeld agrariërs daar schadelijk onder lijdt?

Vraag 5

Bent u van mening dat de beschermde status van de wolf in Nederland nog altijd terecht en geoorloofd is, nu er steeds vaker incidenten met deze dieren plaatsvinden, die illustreren dat dit wilde dier niet (meer) thuishoort in de

¹ Bij12, «Ecologie» (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/ecologie/>).

² Natuurmonumenten, «Wolf in Nationaal Park Veluwezoom» (Wolf in Nationaal Park Veluwezoom | Natuurmonumenten).

³ RTL Nieuws, 9 juli 2023, «Schapenboer in Drenthe gebeten door vermoedelijk een wolf, dier doodgeschoten» (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5395219/wolf-doodgeschoten>).

Nederlandse biodiversiteit? Vindt u niet dat de bescherming van onze huidige samenleving en leefomgeving moet prevaleren boven de bescherming van een dier dat in Nederland eigenlijk geen natuurlijke habitat meer heeft? Erkent u dat het Nederlandse landschap en de Nederlandse natuur heden ten dage niet meer te verenigen zijn met het cultiveren van een wild roofdier, zoals de wolf?

Vraag 6

Onderschrijft u dat de een wolf gemiddeld 200 vierkante kilometer natuur nodig heeft om te kunnen leven zoals dat gewenst en noodzakelijk is voor dit dier en dat Nederland beschikt over te weinig aaneengesloten natuurgebieden om een dusdanig geschikt leefgebied voor de wolf te waarborgen? Zo ja, vindt u dan niet dat wij de wolf geweld aan doen door dit dier in ons land te cultiveren en dat wij daarmee dus eigenlijk schade berokkenen aan de natuur, het milieu en onze biodiversiteit, onder andere omdat de wolf noodgedwongen over moet gaan tot onnatuurlijk gedrag?

Vraag 7

Hoe bent u voornemens ervoor te zorgen dat Nederlandse landbouwdieren binnen de rasters blijven na een aanval van een wolf? Onderschrijft u het probleem dat deze dieren door de aanwezigheid van een wolf op hun terrein, of in hun nabije omgeving, in paniek raken, waarvoor de preventiemaatregelen niet afdoende zijn om ontsnappingen te voorkomen? Onderkent u ook dat er hierdoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan, bijvoorbeeld doordat de dieren de weg op rennen, waardoor er verkeersongelukken plaatsvinden? Als u van mening bent dat de wolf zich blijvend in Nederland moet kunnen vestigen, hoe gaat u dit probleem dan ondervangen?

Vraag 8

Kunt u uitleggen waarom het niet mogelijk is om cijfers en gegevens te overleggen met betrekking tot de DNA-monsters met informatie over de zuiverheid van de wolf?

Vraag 9

Waarom is er geen (slachtoffer)hulp beschikbaar voor mensen en agrarische ondernemers die hun (gezelschaps)dieren verliezen als gevolg van een wolvenaantal? Erkent u dat een dergelijke aanval kan zorgen voor aanzienlijke financiële, economische en emotionele schade en trauma's bij mensen?

Vraag 10

Nu er een persoon is aangevallen door een wolf, gaat u dan nu een risico- en handelingsprotocol maken met betrekking tot wolvenaantallen, aangezien het in de lijn der verwachting ligt dat er de komende tijd meer aanvallen zullen plaatsvinden?

Vraag 11

Welke stappen heeft u ondernomen na de recente aanval van de wolf op een persoon?

Vraag 12

Bent u voornemens om werkbezoeken af te leggen bij agrarische ondernemers die in hun leef- en werkomgeving te maken krijgen met de nabijheid van wolven om ervaringen, zorgen en knelpunten uit de praktijk op te halen?

Vraag 13

Deelt u de mening van de kennis- en natuurorganisaties die stellen dat een onderzoek naar de raszuiverheid van de wolf in Nederland niet nodig is? Hoe weten wij zeker dat er in Nederland inderdaad geen zogeheten hybride

wolven⁴ rondlopen, als de DNA-gegevens niet beschikbaar zijn en dus ook niet kunnen worden getoetst?

Vraag 14

Indien er toch wel hybride wolven in Nederland leven, in hoeverre geldt de juridisch beschermde status dan nog voor deze dieren?

Vraag 15

Deelt u de mening dat er onderscheid gemaakt zou moeten worden tussen een «lustaanval» en een «roofaanval» bij wolvenaantallen?

Vraag 16

Bent u bereid om de provinciale subsidieaanvraag voor preventieve maatregelen tegen wolvenschade voor ondernemers, bedrijven en terreineigenaren te verhogen, aangezien inmiddels is gebleken dat de 20.000 euro die beschikbaar wordt gesteld vaak niet toereikend is?

Mededeling

De vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over de terugkeer en de gevaren van de wolf in Nederland, ingediend op 14 juli 2023 (2023Z13728), kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. Dit omdat afstemming met derden meer tijd vraagt. Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.

---

⁴ De Gelderlander, 5 juli 2023, «Is de wolf wel écht een wolf? Meerderheid Gelderse politiek wil extra onderzoek naar wolven-dna» (https://www.gelderlander.nl/arnhem/is-de-wolf-wel-echt-een-wolf-meerderheid-gelderse-politiek-wil-extra-onderzoek-naar-wolven-dna~a7a249cb/?fbclid=IwAR2CdYEaQeg02EyyaeINk_4VKZMM3r7niQrWOQKQe389uM0ofrU74D0un6s_aem_AamLOJH3aDqWKjw4SY11yUQI_d87ClyTGUunKfkbGmQ9s0V2jBa1TKtSB0GlbsZpr0g&cb=51571721652b0bacffe5b8416f249ce3&auth_rd=1).